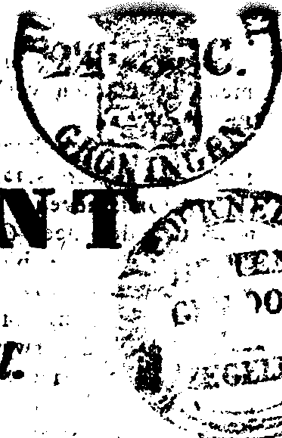
Ao. 1831. **No. 27.**

GRONINGER COURANT

Dingsdag den 5 April.

ADVERTENTIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen* brengen bij dezen ter kennis van allen, die daarbij belang hebben, dat de *herijk der Lengtematen en Gewigten, daaronder begrepen het Zilversmids-Gewigt, in deze Gemeente*, zal plaats hebben voor de Ingezetenen, wonende in de Roode letters A, B, C en D, van den 2 tot den 8 Maart aanstaande; voor die in de Roode letters E, F, G en H, van den 9 tot den 15; voor die in de Roode letters I, K, L en M, van den 16 tot den 22; voor die in de Roode letters N, O, P en Q, van den 23 tot den 29; voor die in de Roode letters R, S, T en U, van den 30 Maart tot den 6 April; voor die in de Roode letters V, W, X, IJ en Z, van den 7 tot den 15 id.; en voorts de *herijk der Inhoudsmaten, zoo Tonnematen als andere, de Korenschalen en de Wiss*, benevens de *Vochtmaten*, voor de Ingezetenen in de Roode letters A, B, C, D, E en F, van den 25 tot den 29 April; voor die in de Roode letters G, H, I, K, L en M, van den 2 tot den 6 Mei; voor die in de Roode letters N, O, P, Q, R en S, van den 9 tot den 13 Mei, en voor die in de Roode letters T, U, V, W, X, IJ en Z, van den 16 tot den 20 Mei, telkens des voormiddags van 9 tot 12 en des namiddags van 2 tot 5 uren, uitgezonderd Zaturdags.

En opdat de belanghebbenden zich voor de onaangename gevolgen van verzuim in dezen mogen hoeden en van de bepaalde straffen vrijwaren, worden dezelve herinnerd aan het Koninklijk besluit van den 30 Maart 1827 (*Staatsblad* no. 13), houdende bepaling der straffen, waarin zij zullen vervallen zijn, die nalatig mogten zijn in het nakomen hunner verpligting in dezen.

Groningen den 24 Februarij 1831.

Burgemeester en Wethouderen: J. F. VAN IDDEKINGE.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: R. LOHMAN.

ITALIE.

RIETI *den 19 Maart.*

Gisteren met het aanbreken van den dag verscheen, op den afstand van een kanonschot van deze stad, eene talrijke bende muitelingen, onder aanvoering van *Sarcognani*, en eischte derzelver overgave, die natuurlijk werd afgeslagen. Te 9 uren begonnen zij de stad te beschieten, welk vuur door de dappere bezetting nadrukkelijk beantwoord werd. Na eene kanonnade van drie uren, deed *Sarcognani* de stad andermaal opeischen en zijne vordering door de zwaarste dreigementen verzellen. De Luogotenente (stedehouder van den Paus) *Impaccianti*, van de dapperheid onzer wakkere bezetting en derzelver kommandant, den luitenant-kolonel *Bentivoglio*, zoo wel als van den voortreffelijken geest der inwoners overtuigd, verwierp ook ditmaal met verontwaardiging den voorslag, waarop het vuur hervat werd, hetwelk eerst met het vallen van den avond ophield. De muitelingen hadden 40 dooden en vele gekwetsten, die naar Terni gezonden werden. Wij hebben slechts één man verloren. De vijand is afgetrokken, en de gansche vlakte van Rieti door de muitelingen geruimd.

POLEN.

WARSCHAU *den 24 Maart.*

Volgens den *Courier* laat de nationale regering reeds het voorloopig ontwerp tot eene nieuwe constitutie zamenstellen. — Eergisteren werd een sterk schieten naar den kant van Ostrolenka gehoord. Volgens berigten van den regter Weichsel-oever, is het korps van den generaal *Witt* den 2 Maart Maciejowice binnengerukt. In ieder huis werden 15 Russen geïnkwartierd. In den nacht kwamen 80 Polen over den Weichsel en verontrustten den vijand; de Russen bleven drie nachten achtereen te paard, en de kanonniers waakten bij het geschut, dewijl zij geloofden, dat van onzen kant een' overtogt bij Tarnowek bewerkstelligd zou worden. Den 7den trok de generaal *Witt* van Maciejowice naar Bobrowniki, en de veld-maarschalk *Diebitsch* verplaatste zijn hoofdkwartier van Garwolin naar Maciejowice; onder weg deed hij de inwoners door de geestelijken van den predikstoel vermanen niet te vlugten, dewijl zij niets te vreezen hadden, en den 9den moesten de burgers van Maciejowice op nieuw den eed van getrouwheid aan Keizer *Nicolaas* afleggen. — De zending van een' parlementair aan den graaf *Diebitsch* had noch het vragen van een' wapenstilstand, noch het aanbieden van onderwerping, maar het aanknoopen ten doel van vredesonderhandelingen op den grondslag der voorwaarden, waarmede de Rijksdag den graaf *Lubecki* naar Petersburg zond, en waarvan de eerste de hereeniging was der oude Poolsche provinciën met het Koningrijk.

DUITSCHLAND.

VAN DEN NEDER-RIJN *den 28 Maart.*

In de voorbereiding tot de groote beslissing heeft ook Pruissen, zonder veel ophef, het niet aan voorzorg laten ontbreken, om tegen elke plotselinge wending bestand te zijn. Hoe groot ook deszelfs vredelievendheid is, en hoe weinig het tot heden de hoop heeft laten varen den vrede te behouden, neemt het echter in tijds de noodige voorbereidings-maatregelen. Er zijn thans drie legerkorpsen in de Rijn-provinciën verzameld, die, met de daartoe behoorende en gereed gehouden landweer, iets over de 90,000 man sterk zijn; twee andere korpsen staan meer achterwaarts, maar zullen, naar men verneemt, spoedig aanrukken, en men verwacht ook het bijeen trekken van eene aanzienlijke legermagt aan den Middel-Rijn. Al deze troepen hebben order, om tegen den 1 April volkomen marschvaardig te zijn; en dat men aan de mogelijkheid van oorlog gelooft, blijkt daaruit, dat de veldlazaretten en veldposten reeds volkomen georganiseerd zijn, hetwelk anders slechts bij de onmiddellijke uitbarsting van den oorlog plagt te geschieden. — Den 27 Maart had men te Frankfort de tijding, dat de Koning van Sardinië gestorven is, en de Prins van Carignan bij eene proclamatie kennis gegeven heeft, dat hij als Koning van Sardinië de regering op zich nam. Te Turijn en in geheel Piemont heerschte de volkomenste rust.

FRANKFORT *den 29 Maart.*

Volgens berigten uit Milaan, van den 23 dezer, heerscht in het hertogdom Modena thans weder de grootste rust.

De hertogin van Parma en Piacenza heeft bepaald, dat alle vreemdelingen, hetzij dezelve al of niet vergunning tot het verblijf hebben, hare staten binnen drie dagen moeten verlaten. Er is eene deputatie uit Parma bij de hertogin geweest, ten einde haar te verzoeken, om hare residentie weder naar die stad te verleggen; doch H. M. heeft geantwoord, dat hoogstdezelve, hoe zeer overtuigd, dat het grootste gedeelte der Parmesanen geene schuld aan den opstand hadden, echter niet kon besluiten, om Piacenza te verlaten, waar H. M. zoo vele bewijzen van trouw had ontvangen.

— De post uit Rome is den 18den te Livorno niet aangekomen. Er liepen deswege allerlei geruchten. Volgens sommigen, waren rooversbenden de oorzaak der verhindering; volgens anderen, hadden er volksbewegingen te Rome plaats; volgens nog anderen, had een aantal Italianen uit Corsica eene landing op de Romeinsche kust gedaan.

— De neef en in der tijd de lieveling van *Napoleon* is den 17den te Forli overleden. Hij leefde vroeger stil en ingetogen te Florence, en wijdde zich aan de kunsten en wetenschappen toe; dan, bij het uitbreken van den opstand, trok hij met de patriottische jongelingen uit naar Romagna. Het schijnt echter, dat zijn gestel niet tegen de vermoeijenissen van het krijgsmansleven bestand was, althans hij is er onder bezweken.

— De Fransche generaal *Excelmans* is den 17 dezer te Warschau aangekomen.

— De *Oostenrijksche Beobachter* behelst eenen brief uit Warschau, van den 12 dezer, die het volgende behelst: „Sedert den terugtogt van het Poolsche leger naar Warschau, heeft de bekommering der burgers van die stad ook op den geest der troepen gewerkt, zoodat, wanneer de Russische hoofd-armee vooreerst ook geene nieuwe ondernemingen doet, evenwel een gunstige keer van zaken ten behoeve der Russen te verwachten is van de tweespalt onder de Poolsche armee, den geest van ontevredenheid der ingezetenen van Warschau, en het stellige verlangen van de groote massa der ingezetenen, inzonderheid dergenen, die iets te verliezen en er belang bij hebben, dat de rust en orde spoedig hersteld worden."

Van den 30sten. Nadat de Oostenrijksche generaal *Frimont*, bij eene den 19den uit Milaan gedagteekende proclamatie, den onderdanen van den Pauselijken stoel verkondigd had, dat, ten gevolge van de aanvraag des H. Vaders aan Z. M. den Keizer van Oostenrijk om bijstand, eene afdeeling keizerlijke troepen in den Kerkelijken Staat zoude binnenrukken, ten einde de wettige regering aldaar te herstellen, is genoemde generaal den 21sten, aan het hoofd zijner troepen, zonder tegenstand, in Bologna binnengetrokken.

Eene deputatie der stad, met den magistraat aan het hoofd, was hem tot Samoggia te gemoet gegaan. De geringe krijgsmagt der insurgenten, welke zich, onder bevel van den generaal *Zucchi*, in de stad had bevonden, had zich daags te voren verwijderd en den kardinaal *Benvenuti* met zich mede gevoerd. De keizerlijke voorposten bevonden zich, volgens de laatste berigten, reeds aan gene zijde van Bologna.

Den 19den was in Rome alles rustig; de tijding van het bezetten van Ferrara door de Oostenrijkers had eene groote vreugde verwekt.

HAMBURG *den 29 Maart.*

In Rusland heeft men berigt, dat de inwoners van Pulawy (aan den Weichsel, boven Warschau) bij gelegenheid, dat die stad andermaal door de Russen is bezet, uit de huizen op dezelve hebben gevuurd, en dat de laatstgenoemden daarop de plaats tot een' puinhoop hebben geschoten.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN *den 30 Maart.*

Maandag avond is, naar aanleiding van een voorstel van lord *Wharncliffe*, het gewigtige punt der Parlementshervorming in het Hoogerhuis behandeld geworden. Bij die gelegenheid heeft de hertog van *Wellington* zich tegen dezen maatregel verklaard, ook omdat hij dien onnoodig achtte, daar, volgens zijne meening, het tegenwoordig Huis der Gemeenten het volmaaktste wetgevend ligchaam was, dat gevonden kon worden en ooit bestaan had. De Lord Kanselier heeft het plan tot hervorming verdedigd en verklaard, dat, even overtuigd als hij van de nuttigheid van dit ontwerp was, hij ook de zekerheid had, dat het met den besten uitslag bekroond zal worden.

Men zegt, dat vele leden van het Lagerhuis, die tegen de tweede voorlezing van de bill hebben gestemd, voornemens zijn, om de ministers in het committé te ondersteunen, of zich buiten stemming te houden. Het gerucht, dat het Parlement ontbonden zal worden, zoo het voorstel niet of met eene te geringe meerderheid aangenomen mogt worden, wint dagelijks meer en meer veld.

FRANKRIJK.

PARIJS *den 27 Maart.*

Een ministerieel blad behelst het volgende:

„Men zegt, dat, zoo de Koning van Holland volhardde, om België met geweld van wapenen aan te vallen, dat land beschermd zou worden door eene vreemde bezetting, die op deze wijze verdeeld moet worden:

Pruissen zou met een legerkorps het land van Luxemburg en Luik binnentrekken.

Frankrijk zou Mons, Namen, Brussel, Doornik en Charleroi bezetten.

Engeland zou eene vloot naar de Schelde zenden en troepen ontschepen, om Antwerpen, Gent, Brugge en Ostende te bezetten.

Anderen zeggen, dat de bedreiging van die bezetting niet tegen den Koning van Holland gerigt zou zijn, maar tegen de Belgen zelven, om hen over te halen van in de laatste protokollen toe te stemmen, die hun verschillende lasten ten aanzien van Holland opleggen en het groot-hertogdom Luxemburg van het grondgebied van België scheiden.

Het is zeker, dat de Pruissische troepen aan den Rijn order hebben, om zich marschvaardig te houden en dat de officieren reeds de gratificatie voor het te velde trekken ontvangen hebben."

Van den 28sten. De geldleening van 120 millioenen tegen 5 pCt., met genot van renten van den 22 Maart, is bekend gemaakt, en zal aan de meestbiedenden, bij inschrijving en geslotene briefjes, worden verkocht en afgestaan.

— Heden heeft zich de Koning, vergezeld van een' aanzienlijken staf, naar het veld van Mars begeven, om aan de onderscheidene regementen, zoo infanterie, kavalerie als artillerie, vaandels uit te deelen. Z. M. heeft al de gelederen doorreden, en heeft vervolgens de troepen, ten getalle van 40,000 man, voor zich doen defileren. Hij is overal met gejuich begroet.

Volgens *den Constitutionnel* waren op het veld van Mars bijeen 24,000 man infanterie, 10,000 man kavalerie, 1000 man artillerie met 54 stukken geschut, dus 35,000 man, behalve de 6 eerste bataljons der nationale garde en een eskadron kavalerie van dezelfde garde. Sedert 15 jaren hadden de inwoners van Parijs geene zoodanige militaire magt gezien.

— Onze eerste minister de heer *Casimir Perrier* is zeer tegen alle nationale genootschappen, die slechts ten doel hebben den staat van zaken in wanorde te brengen. Daar twee aides-de-camp van den Koning, de heeren *de Laborde* en *de Bertois*, leden van het Parijsche genootschap zijn, zoo zoude de minister verklaard hebben, dat, zoo dezen hun ontslag niet namen of het genootschap verlieten, hij het ministerie zou verlaten.

Van den 29sten. In het *Journal des Débats*, leest men: „Op het oogenblik, dat de heer *Casimir Perier* in de Kamer kwam, werd hij door velen omringd. De heer *Mauguin* vroeg den minister, of het waar was, dat 30,000 man troepen van het Duitsche Verbond in het Luxemburgsche zouden trekken? De president van den raad zoude geantwoord hebben, dat Frankrijk zijn gezag in het Noorden even zoo wel als in het Zuiden zoude handhaven." (Het binnentrekken van de Bondstroepen in het Luxemburgsche, welligt vereenigd met eenige onzer troepen, is meer dan waarschijnlijk.)

Gisteren avond is de oudste zoon van den president van den raad als buitengewoon koerier naar Londen vertrokken.

— Uit Italië verneemt men, dat de opstandelingen van Bologna naar het Apennijnsche gebergte zijn gevlugt, welks doortogt gemakkelijk kan verdedigd worden. Het oprukken der Oostenrijkers naar Bologna en Rome schijnt bespoedigd te zijn door het plan der opstandelingen, om Rome aan te tasten. Men zegt, dat het Fransche kabinet aan Oostenrijk heeft doen verklaren, dat het tegen dezer tusschenkomst is en dezelve niet kan gedogen.

BELGIË.

BRUSSEL *den 30 Maart.*

Gisteren is er eene zitting van het Congres gehouden. Er waren niet meer dan honderd en een leden tegenwoordig. De heer *de Gerlache* is met 75 van de 101 stemmen tot president verkozen.

— Volgens den *Courier* en den *Belge* zouden de generaals *Nypels* en *van der Smissen* te Antwerpen getracht hebben de troepen over te halen, om naar Brussel te trekken, de regering omver te werpen, en den Prins *van Oranje* uit te roepen; doch zou de kolonel *Collin* hunne ontwerpen verijdeld hebben.

De generaal *Nypels* heeft zich gisteren te Brussel in arrest begeven. De generaal *van der Smissen* is niet aldaar aangekomen. Men zegt, dat er last is gegeven, om hem in hechtenis te nemen.

— De baron *van der Linden d'Hoogvorst*, generaal en chef van al de burgerwachten in België, heeft gisteren, met zijnen geheelen staf, den eed van getrouwheid aan den Regent afgelegd.

— De Regent heeft den heer *van de Weijer* den post van gouverneur eener provincie aangeboden, dien deze echter niet heeft aangenomen.

— Het Hoog militair geregtshof houdt zich druk met de instructie der zaak van den kolonel *Borremans* bezig. Laatstleden Vrijdag heeft zijn verhoor en dat der beide voornaamste getuigen plaats gehad. Men zegt, dat hij reeds gewigtige en zeer talrijke openbaringen, nopens de komplotten ten behoeve van den Prins *van Oranje*, gedaan heeft.

— De informatiën in het proces van den majoor *Kessels* zullen weldra afgeloopen zijn. Het hof zal onverwijld in staat gesteld wezen, om in die zaak vonnis te vellen.

LUIK *den 29 Maart.*

Te Luik is gisteren avond mede eene oproer uitgeborsten. Tusschen 9 en 10 uren had er eene zamenrotting plaats voor het huis van den uitgever van den *Echo*, een dagblad, dat onlangs werd opgerigt en de zaak van den Prins *van Oranje*

voorstond. Het gemeen drong het huis binnen, de drukkerij werd vernield, de meubels werden verbrijzeld en op straat geworpen. De burgerwacht kon er niets tegen doen.

Heden morgen keerde het volk naar hetzelfde huis weder, vernielde al hetgene nog was blijven staan, en brak vervolgens het dak van het huis af.

's Avonds tegen 11 uren begaf zich ook een gedeelte van het volk naar de woning van den heer *Orban*, op het plein van den schouwburg. Er was een detachement van de burgermagt, alsmede een detachement kurassiers op de plaats. Maar de aandrang van het volk werd spoedig zoo sterk, dat de troepen niets konden uitrigten. Het volk begon de glazen in te slaan en de blinden te verbrijzelen. De burgerwacht wierp zich tusschenbeiden, maar moest voor de overmagt wijken. Het volk bedacht zich nu een oogenblik, drong vervolgens in het huis, sloeg alles aan stukken wat voorhanden was en wierp meubels en andere voorwerpen op de straat, waar zij verder vernield werden. Het volk werd vooral woedend, toen het een naamcijfer van Koning *Willem* op een stuk ijzerblad vond; het vertoonde dit aan de menigte, welke voor het huis verzameld was.

Het getal plunderaars groeide steeds aan; zij drongen in de kelders, maakten zich meester van eenige flesschen likeur en wijn, en gingen aan het drinken. Velen werden smoordronken. Wat zij uit de kelders niet konden medenemen, werd in stukken geslagen, zoodat men in de likeuren en wijn kon zwemmen. De burgerwacht zorgde, dat geene voorwerpen, die op straat geworpen waren, medegenomen werden.

Terwijl dit tooneel van verwoesting in de woning van den heer *Orban* plaats had, begaf zich een andere hoop volks naar het huis van den heer *Stephani*, gewezen directeur van policie. Daar werd ook alles verbrijzeld en op de straat geworpen.

Men dacht, dat het hiermede gedaan was; maar dezen morgen heeft zich weder een hoop volks naar het huis van den heer *Macar* begeven en daar dezelfde verwoestingen aangerigt. De burgerwacht en de kurassiers hebben echter de plunderaars ten laatste verdreven.

Van daar gingen eenigen van de stoutmoedigsten naar de woning van den bisschop; maar de burgerwacht en een aantal kurassiers beletteden, dat zij binnendrongen en noodzaakten hen, om zich te verwijderen. Terwijl dit voorviel, kwam de bisschop te voorschijn, vergezeld van den generaal der provincie, den burgemeester, den plaatselijken kommandant, enz. Hij sprak de oproerigen gemoedelijk aan, zij ontvingen den bisschoppelijken zegen, en gingen toen heen.

De bisschop is een Hollander, en daarom heeft men zijn huis waarschijnlijk willen aanvallen.

De stedelijke regering heeft laten aflezen, dat, indien er verdere buitensporigheden bedreven worden, geweld met geweld zal gekeerd worden.

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE den 31 Maart.

Door de Tweede Kamer der Staten-Generaal is, in hare zitting van heden, de wet tot vaststelling van eene betaling bij voorschot op zoodanig middel, als ter bestrijding der buitengewone behoeften voor 1831 zal worden daargesteld, met 49 tegen 3 stemmen aangenomen. Tegen hebben gestemd: de heeren *Luyben*, *van Nagell* en *Warin*.

In de korte redevoering, welke de minister van financiën ter verdediging der wet gehouden heeft, is aangekondigd, dat de Minister van Buitenlandsche zaken Zaturdag, den 2 April, mededeelingen aan de Kamer doen zal.

Onder degenen, die bij deze beraadslaging het woord gevoerd hebben, verdient bijzondere opmerking, dat door den heer *van Dam* te kennen gegeven werd, dat, indien de aangekondigde mededeelingen, door den Minister van Buitenlandsche zaken te doen, enkel de reeds bekende protokollen mogten bevatten, dezelve overbodig zouden zijn. Men moest, zeide hij, weten, en dit moesten de te doene mededeelingen ten doel hebben, of de natie hare zonen en schatten opofferde voor eigen behoud en voor hare onafhankelijkheid, dan of die opofferingen ten oog merk hadden eene hereeniging met eene natie; hetwelk hij thans ten hoogste afkeurde. Zoo ook is door den heer *op den Hooff* er sterk op aangedrongen, dat de natie al de handelsbepalingen mogt zien verdwijnen, welke de belangen van het ondankbare België hadden doen geboren worden; reeds hadden vreemde kooplieden gevraagd, of er geene veranderingen in het tarief van in-, uit- en doorvoer zouden worden gemaakt; die veranderingen waren dringend noodzakelijk, indien men de koopvaardijschepen, die te Antwerpen niet verkiezen binnen te loopen, onze havens niet wilde zien voorbijzeilen; hij wist wel, dat er niet met overhaasting in dezen moest te werk gegaan worden, maar hij meende niettemin de aandacht van het gouvernement op eenige transitoire maatregelen te moeten bepalen, die intusschen genomen konden worden.

— Men verneemt, dat Zijne Excellentie de Minister van Financien aan alle ministeriële departementen eene aanschrijving heeft toegezonden, ten einde eene nauwkeurige opgave te erlangen van alle Belgische ambtenaren, zoo wel van de zoodanigen, die nog in functie zijn, als van degenen, die half traktement genieten; alsmede eene specifieke opgave van de posten, welke zij bekleeden of bekleed hebben, en de traktementen daaraan verbonden.

— De heeren officieren van het garnizoen hebben gisteren de eer gehad hunne pligtplegingen bij Zijne Koninklijke Hoogheid den Prins *van Oranje* af te leggen.

— Bij Koninklijke besluiten van den 24 dezer zijn benoemd:

Tot ridder-grootkruis der orde van den Nederlandschen Leeuw, de luitenant-generaal *van den Bosch*, gouverneur-generaal van Nederlands Indië.

Tot ridders der militaire Willemsorde, derde klasse, de generaal-majoor *van Goedecke*, provinciaal kommandant van het groot-hertogdom Luxemburg, en de Pruissische generaal-majoor *Dumoulin*, militaire kommandant der vesting Luxemburg.

En tot ridders der orde van den Nederlandschen Leeuw, de Pruissische officieren *Buschbeck*, *de Kesteloot* en *Schimmelpfennig*.

— Bij besluit van den 15 dezer heeft het Zijne Maj. behaagd, den termijn, vastgesteld bij besluit van den 9 December 1830, betrekkelijk de heffing der bestaande plaatselijke belastingen, ter voorziening in de jaarlijksche behoeften der gemeenten, nog met drie maanden, en dus van 1 April tot ultimo Junij, te verlengen.

— De matroos *Jacob Hobeyn*, die zich zoo kloekmoedig gedragen heeft bij de schermutseling te Philippine, den 10 dezer, in het behouden van eene boot en van eene Nederlandsche vlag, is 21 jaren oud en binnen deze stad geboren; zijne ouders en verdere aanverwanten wonen alhier.

TWEEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van Zaturdag, den 2 April.

De zitting omtrent te twaalf uren geopend zijnde, worden de notulen der laatste vergadering gelezen en goedgekeurd.

De tribunen zijn vol toeschouwers.

Eenige ingekomene verzoekschriften, waaronder er zijn betrekkelijk de finantiële aangelegenheden en de paardenposterijen, worden naar de kommissie tot de petitiën verzonden.

Z. Exc. de minister van buitenlandsche zaken heeft het woord en houdt de navolgende redevoering:

EDEL MOGENDE HEEREN!

In de afgeloopene week heeft de Minister van Financiën aan U Ed. Mog. de geldelijke behoeften van 's Rijks schatkist opengelegd, en de middelen ter bestrijding derzelve voorgesteld.

Een aanzienlijk gedeelte dier behoeften veroorzaakt wordende door het onderhoud onzer krijsmagt, zoo vereischt hare volledige beoordeeling, dat men kennis drage van 's lands staatkundigen toestand in het algemeen, en meer bijzonder van de redenen, welke de uitgaven voor het leger, en voor de bezettingen onzer grensvestingen hebben geboden.

Ik zal trachten mij van den ten deze op mij rustenden pligt te kwijten, door datgene aan U Ed. Mog. mede te deelen, wat strekken kan, om de door mijnen geachten ambtgenoot aangeboden financiële wetten uit het oogpunt der buitenlandsche betrekkingen toe te lichten.

Ruim twee maanden geleden, uitte ik in deze vergadering den wensch, dat de onderhandelingen te Londen met eenen gunstigen uitslag mogten bekroond worden.

Deze wensch is niet onvervuld gebleven. In de 11de en 12de protokollen hunner conferentiën, hebben de te Londen vereenigde Gevolmagtigden van Oostenrijk, Frankrijk, Groot-Britanje, Pruissen en Rusland, met overleg van die des Konings, de twee hoofdpunten behandeld, die bij de bepaalde scheiding van Noord-Nederland en België moesten geregeld worden, de grensscheiding, en het aandeel door elk der beide landen in de staatsschuld te dragen. De in die protokollen vermelde schikkingen, omtrent deze onderwerpen, bevonden zijnde te strooken met de billijkheid, en met de belangen van Noord-Nederland, zoo is de Koning toegetreden tot de annexe A van het protokol no. 12, bevattende de conclusiën der protokollen 11 en 12, en de grondslagen, bestemd om de scheiding van Noord-Nederland en België daar te stellen.

Ten gevolge dier toetreding mogt men vertrouwen, dat alles eerlang zou ten einde gebragt worden. Spoedig werden dezer zijds de Kommissarissen demarcateurs aan de Conferentie van Londen kenbaar gemaakt, en Z. M. liet aldaar het verlangen betuigen, dat de Belgen hunne door den voortgang der onderhandeling overtollig en doelloos gewordene wapening mogten staken en verminderen, ten einde ook alhier de krijgstoerustingen in evenredigheid zouden kunnen worden beperkt.

Tegen verwachting heeft men echter ondervonden, dat, sedert 's Konings toetreding, de zaken, ondanks den gedurigen aandrang van Hoogstdeszelfs Gevolmagtigden, niet gevorderd zijn, hebbende de afwisselende Belgische gezagvoerders geene gezindheid aan den dag gelegd, om tot eene schikking met Noord-Nederland mede te werken, zich tot hiertoe onttrokken aan den inhoud der bovengedachte protokollen, en aan de grondslagen der annexe A; en de Conferentie van Londen op eene wijze bejegend, welke, zelfs te midden van eenen gevoerden oorlog, strijden zoude met de gebruiken van het beschaafde Europa. Onze grenzen zijn bij voortduring door Belgische benden verontrust gebleven, en aldus de rampen van den krijg, zonder eenig doel, op enkele grensbewoners overgebragt; en indien Maastricht deszelfs gemeenschap met andere oorden eenigermate geopend ziet, heeft zich nogtans de Belgische krijgsmagt in het Limburgsche nog niet volgens het overeengekomene terug getrokken uit al de plaatsen, op den 21 November door haar onbezet geweest. Men is zelfs van de Belgische zijde nog verder gegaan. Lieden, aan wie de leiding der algemeene zaken in België waren opgedragen, hebben onlangs openlijk en officiëel van het voeren van Oorlog tegen Noord-Nederland gesproken, en hij, die thans aldaar is aan het hoofd gesteld, heeft eene staatsregeling bezworen, welke inbreuk maakt op het grondgebied van Noord-Nederland, en vervolgens eene proclamatie uitgevaardigd, de ondubbelzinnigste kenteekenen dragende van minachting voor al het te Londen verhandelde.

De staatsstukken, welke ik hiernevens ter inzage van U Edel Mogenden overlegge, zullen den gang der dingen, waarvan ik de hoofdtrekken heb aangevoerd, meer in de bijzonderheden doen kennen. Zij strekken ten bewijze, dat Z. M. steeds ernstig eene afdoening, volgens de aangenomene grondslagen, begeerd heeft en blijft begeeren, en dat de omstandigheden, die deze afdoening voor als nog belemmerd hebben, geenszins te wijten zijn aan eenige verflaauwing van Hoogstdeszelfs verlangen, om door het tot stand brengen der uit hoof de der afscheiding van België noodzakelijk gewordene schikkingen, de lasten te zien verminderen, welke Noord-Nederland bezwaren.

Intusschen is aan de Regering geene andere keuze overgebleven, dan voor de verdediging der grenzen zoodanig te zorgen, dat de opstandelingen zelfs de hoop moesten laten varen van Noord-Nederland met eenig goed gevolg aan te randen. Halve maatregelen waren hiertoe ontoereikend; want men mogt niet verzuimen, onze talrijke vestingen, en al de punten onzer uitgestrekte grenslijn te beveiligen tegen de onregelmatige aanvallen eener muitzieke menigte, naauwelijks door eenige overgeblevene maatschappelijke banden in hare haardsteden teruggehouden, en die, wanneer het haar gelukt ware op onzen bodem door te dringen, ons geveoliger verliezen en opofferingen zouden gekost hebben, dan die, waarop de vorming van een aanzienlijk leger, en de voorziening onzer vestingen zijn te staan gekomen. Diep heeft het den Koning getroffen, zich tot die keuze te moeten bepalen, en smartelijk heeft het Hoogstdeszelfs gevoel aangedaan, het Vaderland slechts te kunnen zien behouden door de ontrukking van een aanzienlijk gedeelte der bevolking aan deszelfs huisselijke betrekkingen, en door geldelijke opofferingen der ingezetenen; maar, zich te plaatsen op de hoogte der omstandigheden, behoorde steeds onder de eerste pligten der Vorsten.

Met leedwezen moet ik U Edel Mogenden aankondigen, dat men nog niet kan berekenen, hoe lang de bovenmatige inspanning van krachten, waarvan onze gewesten het grootsche voorbeeld opleveren, en die meer overeenstemt met de vaderlandsliefde, dan met de hulpbronnen der Noord-Nederlanders, zal moeten voortduren. Toen het alleen op de gezindheid der Regeringen aankwam, om eenen oorlog te doen ontvlammen, of den vrede te bevestigen, was het den staatsman geoorloofd, die gezindheid toetsende, de gebeurtenissen vooruit te zien. Dat lange tijdperk der geschiedenis is vervlogen. De geest van burgers en onderdanen in vele landen is een hoofd-bestanddeel geworden der diplomatische berekeningen, maar deszelfs werking valt niet onder het bereik van vaste regelen. Ontbindingen van staatkundige maatschappijen behooren niet meer tot de zeldzame tooneelen, en bij de halve beschaving der wereld, genoegzaam gevorderd, om zich met alles te bemoeijen, en alles te berispen, maar niet genoeg, om het lot van het menschdom te hervormen, vinden onruststokers, alleenlijk eigene grootheid en opklimming beoogende, en lieden door ijdele bespiegelingen weggesleept, kortzigtige volken gereed, om het bestaande, en trapswijze naar het meer volmaakte strevende, goede af te werpen, tot verkrijging van eene plotselijke en hersenschimmige verbetering. Onder deze verschijnselen bekleedt België, door weinigen misleid en overheerscht, eenen eersten rang. Deszelfs hagchelijke nabuurschap onderwerpt Noord-Nederland aan de dure verpligting van aan zijne zuidelijke grenzen niet minder te waken tegen de driften eener woeste menigte, dan langs zijne westelijke stranden tegen den verbolgen Oceäan. Even gelijk de elementen, bedaren echter ook de menschelijke hartstogten; vroeg of laat zien de bedrogene volken hunne dwaling in; het uur kan dus niet meer verwijderd zijn, wanneer, met medewerking der Mogendheden, wier gevolmagtigden zich ter Conferentie van Londen vereenigd hebben, de scheiding aan Noord-Nederland en België behoorlijk zal geregeld worden, en al kan de Regering de toekomst niet gebieden, noch voorspellen, en al moet zij de toepassing harer staatkunde wijzigen naar de gebeurtenissen van den dag, nimmer zal zij zich laten afbrengen van haar onveranderlijk aangenomen grondbeginsel, de standvastige handhaving van de eer, van de onafhankelijkheid, van het grondgebied en van de handels- en geldelijke belangen van Noord-Nederland.

De Ministers geeft, na het uitspreken dezer rede, dezelve met de daarin vermelde staatsstukken aan den Voorzitter over. — Wordt besloten, de redevoering te doen drukken en ronddeelen.

De Voorzitter verklaart de openbare zitting opgeheven, en verandert dezelve in eene met geslotene deuren.

ROTTERDAM den 1 April.

Dingsdag heeft te Bergen-op-Zoom een groot ongeluk plaats gehad. Het kruidmagazijn Stoelemat, in den Wal bij de Londenschestraat, is, volgens voorloopige berigten, gesprongen, en zijn daardoor genoegzaam geheel de Londenschestraat in een' puinhoop veranderd, de Fluweele Broek, alsmede de Rijkebuurtstraat sterk gehavend, en verder eene menigte huizen aan daken, enz. beschadigd geworden. Het getal der gekwetsten moet nog al belangrijk zijn; zelfs zijn eenige schutters in de nabij gelegene kazerne aan de Steenbergschestraat, waarschijnlijk voor of op de opene plaats dier kazerne, gewond geworden.

Uit officiële rapporten blijkt, dat de uitbarsting plaats heeft gehad in de sortie Stoelemat, die tot laboratorium of werkplaats voor de artillerie diende, op het oogenblik dat men aldaar bezig was met het vervaardigen van pijpjes en zunders en met het slaan van buizen, en de serjant-majoor vuurwerker met 3 serjanten, 3 korporaals en 23 man aan het werk waren. De vuurwerker, 2 serjanten, 2 korporaals en 15 kanonniers zijn hierbij gebleven, terwijl de overigen min of meer zwaar gekwetst zijn. Tot zoo ver men met zekerheid wist, hebben van burgerpersonen 3 het leven verloren en zijn 12 zwaar en 15 ligt gewond, en bij de militairen telde men 20 dooden en 11 zwaar en 35 ligt gekwetsten. Onder de zwaar gekwetsten behoort de 1ste luitenant *Pluim* van de mobiele schutterij van Overijssel, die, voor zijne kompagnie onder de wapenen staande, door het vallen van steenen gewond is geworden. Voorts werden er nog eenige militairen vermist.

Aan de vestingwerken zelve is door dit ongeluk geene schade aangebragt, doch de huizen der stad hebben zeer veel geleden, vooral in de Lieve Vrouwen-, Rijkebuurt-, Londen- en Bruinvischstraten, alwaar de meeste dakpannen, deuren en vensters uitgeslagen zijn, terwijl aan den walkant vele kleine huizen zijn ingestort.

In het laboratorium bevonden zich, benevens een aantal ernst-vuurwerken, omtrent 800 patronen met opgekloste kogels, voor stukken van zes pond bestemd, die in de voorwagens en caissons gepakt zouden worden en waarmede reeds vier voorwagens gedeeltelijk geladen waren, die voor het lokaal stonden. Bij het springen van het kruid zijn deze kogels in verschillende rigtingen door de stad gevlogen en vele op de markt nedergevallen. Naar de oorzaak van deze ramp wordt geregtelijk onderzoek gedaan, waarmede de auditeur-militair bij den temporairen krijgsraad belast is geworden. Men hoopte inlichtingen te bekomen van twee kanonniers, met namen *Weyts* en *van den Houte*, die bij de ongelukken behoorden en gered zijn. Het schijnt, dat bij het slaan der buizen vuur is ontstaan, en dit zich aan de andere lokalen moet medegedeeld hebben.

Dadelijk na de uitbarsting is de bezetting in de wapenen gekomen, en heeft met de burgers alle middelen in het werk gesteld, om het vuur, dat onder de puinhoopen smeulde, te blusschen, en de menschen, die daaronder lagen, te redden. Na het voorbij gaan van den eersten schrik, heeft de beste orde in de stad geheerscht en er werd niets verzuimd, om de ramp te lenigen, welke de bewoners der stad getroffen heeft.

— Omtrent de beroeringen te Brussel heeft men nog vernomen, dat bij het plunderen van het huis van den heer *Mathieu* ook eenige gewapende burgers van de 3de sectie zich bij het gemeen hebben gevoegd. Den geheelen nacht van Zondag heeft die plundering en verwoesting voortgeduurd, zoodat des ochtends niets meer, dan de muren van het huis overgebleven waren. Hiermede heeft zich het gepeupel niet vergenoegd, maar ook het huis van den rijtuigmaker *Jones*, in de Lakenschestraat, tegen over het entrepôt, aangevallen, uitgeplunderd en verwoest, omdat de heer *Jones* zich tegen de nationale associatie zou hebben uitgelaten. Maandag ochtend vroeg werd overal alarm geslagen; de geheele burgerwacht kwam in het geweer en men nam maatregelen, om den voortgang der oproerigheden te stuiten. De Regent deed proclamatiën verspreiden, waarin hij de burgers tot orde aanmaande, de oproerigen bedreigde, dat zij met kracht van wapenen tot hunnen pligt gebragt zouden worden, en de ingezetenen aanraadde, om eendragtig te zijn, elkander te beschermen en, in plaats van zich aan weenen en kermen over te geven, zich als mannen te gedragen. Voor het paleis van den Prins *van Oranje* liet hij eene batterij van zes stukken plaatsen en de kanonniers gelasten van dadelijk los te branden, zoo het volk aldaar een' aanval mogt willen wagen. Desniettegenstaande liep omstreeks den middag weder het volk bij de Vlaamschepoort te hoop en bedreigde de katoenfabrijk van de heeren *Previnaire* en *Seny*, waar de plunderaars reeds binnengedrongen en begonnen waren de werktuigen te vernielen, toen de burgerwacht hen daaruit verdreef. Te twee uren kwamen tweehonderd lansiers uit Mechelen te Brussel binnen en sedert dien tijd zijn er tot middernacht tusschen Maandag en Dingsdag geene nieuwe buitensporigheden bedreven.

D o r d r e c h t *den 1 April.*

Te Luxemburg is den 25 Maart door den gouverneur-generaal bekend gemaakt, dat, in gevolge de protokollen van den Duitschen bondsdag van den 17 en 18 dier maand, het 10de leger-korps en eene divisie van het 9de, te zamen 24000 man, en zamengesteld uit contingenten van Hanover, Holstein, Mecklenburg, Oldenburg, Lubek, Bremen, Hamburg, Saksen, Keur-Hessen en Nassau, zich beschikbaar moeten houden, om de rust in het groot-hertogdom en het gezag van den groot-hertog te herstellen; geschiedende deze bekendmaking, opdat de inwoners zich haasten mogen, om onder de gehoorzaamheid van den groot-hertog weder te keeren, als het eenige middel, om voor hen den last der executie-kosten te voorkomen; wijders is, opzigtens de door den groot-hertog bewilligde amnestie, door den gouverneur-generaal medegedeeld, dat geen inwoner van het groot-hertogdom, wegens de door hem uitgebragte stem, wegens zijne geschriften of staatkundige denkwijze, noch ook wegens de openbare ambts-functiën zal vervolgd worden, welke bij onder de oproerige regering van België uitgeoefend heeft; dat het pardon van Z. M. zich even zeer uitstrekt tot de onder-officieren en soldaten, die hunne vanen verlaten hebben.

B r e d a *den 31 Maart.*

In den avond van eergisteren hebben de Belgen op nieuw, en nu stouter dan ooit te voren, ons grondgebied geschonden. Een detachement hunner troepen, men zegt 150 man sterk, is met slaande trom van hunne voorposten naar Groot Zundert getrokken (dat, ofschoon op ons grondgebied, buiten de militaire linie ligt en dus onbezet is) en heeft daar, onder anderen, den burgemeester willen dwingen de Brabandsche vlag op den toren te hijschen, hetgene deze standvastig geweigerd heeft te doen. Zoodra men van onze zijde hiervan berigt kreeg, trok terstond eene patrouille van 50 man, van de voorposten te Rijsbergen, de Belgen te gemoet, die echter, toen zij de Hollanders in het gezigt kregen, regtsom keerden en naar hunne redouten op den weg naar West-Wezel aftrokken.

In de Bredasche Courant leest men den volgenden brief:

Amsterdam den 29 Maart. 1831.

M ij n e H e e r e n!

Ik vind in Uwe Courant van heden: „ dat uit onderscheidene brieven van hier schijnt te blijken, dat de voorgestelde maatregel eener geldleening van 42 millioenen alhier meer en meer bijval begint te vinden." Ik geloof u geene ondienst te doen met u te melden, dat dit gerucht volkomen waar is, doch alleen onder die voorwaarde, dat de scheiding met België onherroepelijk en in den uitgestrektsten zin worde gehandhaafd, zoodanig dat zelfs geene twee kroonen op één hoofd worden geplaatst, of immer komen kunnen. Men is hierop zoo stellig, dat, indien al onze vertegenwoordigers dit niet tot eene conditie hunner toestemming, om eenige gelden te heffen, mogten maken, waarmede men zich durft vleijen, alsdan, zelfs al had men ingeteekend, die inteekening niet zoude worden gestand gedaan, wanneer het tegendeel mogt blijken. Het is voor de behoeften van Noord-Nederland, dat de gelden benoodigd zijn, het is dus ook Noord-Nederland alleen, *en geene verachtelijke Belgen*, hetwelk daarvan de voordeelen moet genieten, welke wij bij eene hereeniging, op welke wijze dan ook, ras zouden derven. Men kent de vroegere gebeurtenissen.

Een Uwer bestendige Lezers.

Van den 2 April. Voorleden Maandag, den 28 Maart, zijn al de Belgische troepen, die te Weert, Nederweert en omliggende plaatsen gelegerd waren, opgetrokken, volgens hun zeggen, om zich naar den kant van Maastricht te begeven, ten einde deze vesting op nieuw te blokkeren; men gelooft echter liever, dat zij naar het Luxemburgsche op weg zijn.

Sedert den 24sten is men druk bezig met het herstellen van den dijk der Zuid-Willems-vaart boven Weert; tot dat werk worden tweeënzestig manschappen gebezigd die onder het opzigt staan van zekeren *Delbröek*; hetzelve zoude den 7 April aanstaande voltooid en gemeld kanaal derhalve wederom bevaarbaar zijn; wij weten echter niet, of dezen arbeid geschiedt op last van den generaal *Dibbetz*, dan wel op dien der Belgen.

— Het gerucht loopt hier ter stede, dat er gisteren te Antwerpen schroomelijke wanorden zouden hebben plaats gehad, en dat vele huizen, onder anderen dat van den heer *de Kater*, geplunderd zouden zijn. De volks-menigte en de woestheid waren zoo groot, dat de militaire magt er niet tegen vermogt. — De plunderkoorts schijnt, als een verderfengel, geheel België te hebben aangegrepen.

's H e r t o g e n b o s c h *den 29 Maart.*

Eergisteren is bij de voorposten, aan de zijde van Valkenswaard, een Belgisch officier, als parlementair, vergezeld door een' trompetter, aangekomen. De medegebragte depêches zijn dadelijk naar het hoofdkwartier van Prins *Frederik*, te Breda, gezonden.

— Nadat onlangs de Belgen zich bij den burgemeester en den predikant van Ossendrecht wederom aan gewelddadigheden, roof en schending van ons grondgebied hadden schuldig gemaakt, verneemt men, dat de misdadigers door hunne opperhoofden gevangen zijn gezet, en dat de laatstgenoemden bevel hebben gegeven, dat het gestolen goed, voor zoo verre het nog voorhanden was, aan de eigenaars zoude worden terug gebragt.

Van den 31sten. Brieven van de Pruissische grenzen, van den 28 Maart, melden het navolgende: „ De koerierwissel tusschen de onderscheidene hoven is levendiger, dan ooit.

„ De Pruissische militairen in dezen omtrek zijn steeds op den voet van oorlog.

„ Maastricht wordt uit Aken van veel leeftogt voorzien; de geregelde gemeenschap is echter nog niet geopend. — Tot Zaturdag hebben de Belgen Eijsden bezet; sedert zijn zij, en wel na de aankomst van Engelsche kommissarissen, afgetrokken. Te Maaseijk ligt echter nog een deel der bende van *Mellinet* verschanst. — Men verneemt, dat de meeste regters en advokaten Maastricht verlaten hebben, ten einde zich naar Hasselt te begeven."

Een nadere brief, van den 29sten, meldt de navolgende bijzonderheden: „ In Luik is alles in rep en roer. Dezen nacht zijn vijf huizen geplunderd, en is men in de straten handgemeen geweest. Het gemeen is Belgisch gezind, en die wat te verliezen heeft, verklaart zich voor den prins *van Oranje*. Reeds heeft men twee wagens met vlugtelingen, waaronder ettelijke gekwetsten, in Aken zien aankomen."

— In Luik moeten 2800 man Belgische miliciens vereenigd worden, voor welke men wapenen, noch kleeding heeft, en die bij de burgers moeten worden in kwartier gelegd.

De wijsste Regent der vrije Belgen *Erasmus I* heeft in zijne aanspraken in de Staten-vergadering eenen geheel anderen toon nopens den Koning gevoerd, dan thans. Doch wie kan zich ook altijd gelijk blijven? Den 13 Dec. 1816 zeide hij: „ De Goddelijke Voorzienigheid, bewogen met de ellende der Belgen, die zoo lang zonder vaderland geweest te zijn, heeft er hun een geschonken, door aan hun hoofd te plaatsen een' Vorst, wiens eenigste streven is, den *naam van Vader des volks* te verdienen." — Op den 20 Febr. 1818 zeide hij van den Koning: „ Zijn godsdienstige eerbied voor de grondwet plaatst hem in den rang van die wijsgeerige vorsten, die het geluk der menschheid uitmaken." — Den 18 December 1829 zeide hij: „ Wat de Belgische natie het meest kan gerust stellen, dat is het hart en de godsdienst van den monarch, wien men *de wreedste onregtvaardigheid zoude aandoen, door te vooronderstellen, dat hij zijne eeden zoude schenden.*"

In zijne redevoering van den 8 Maart 1830 leest men: „ Niemand is meer doordrongen *van erkentelijkheid jegens zijnen doorluchtigen persoon, dan ik.* Ik zeg dit zonder vleijerij, zonder pligtplegingen. Een Koning als de onze, een constitutionneel en verstandig mensch!... Hij, die alle zijne onderdanen en zelfs vreemdelingen ten antwoord staat, welke door geheel Europa gewagen van het onthaal, hetwelk zij van hem genoten hebben!"

Dus den 13 Dec. 1816 was *Willem I.* bij den Regent *de Vader des Volks.*

Den 20 Febr. 1818 was hij *constitutioneel, wijsgeer en vriend der menschheid.*

Den 18 Dec. 1829 was hij *onbekwaam zijn' eed te schenden.*

Den 8 Maart 1830 was *Surlet* van *erkentelijkheid voor den Koning doordrongen.*

En in dat zelfde jaar 1830 stemt de heer *Surlet* voor de eeuwigdurende uitsluiting van dien zelfden Vorst, aan wien hij zoo veel erkentelijkheid verschuldigd is. De Regent heeft toen gelogen of liegt thans, was toen een bedrieger of is het thans. Of liever, het bewijs is duidelijk en het staat elk vrij den man te beoordeelen, die uit twee monden spreekt.

G r o n i n g e n *den 3 April.*

Nadat op gisteren het alhier door den Luitenant-Kolonel *C. van Valkenburg* opgerigte Groninger Jagerkorps door den Hoog Edelen Gestrengen Heer Generaal-Majoor *Evers*, Provinciaal Kommandant van Groningen en Drenthe, geïnspecteerd was, is hetzelve heden morgen van hier uitgemarscheerd, bestemd naar 's Hertogenbosch, ten einde aldaar tot nader order garnizoen te houden. De uitmarsch van dit schoone korps heeft met de beste orde plaats gehad, zijnde alle manschappen met den besten geest voor Koning en Vaderland bezield, zoodat men van dit korps ook de beste verwachting voedt, wanneer zij in de gelegenheid zullen komen, om hunnen moed aan den dag te leggen

---

B E IJ E R E N.

Het gedrag der Beijersche Regering is in deze dagen velen een raadsel. Zie hier, wat ons onlangs in een vlugschrift van een' beroemden Duitschen Geleerde daarover onder de oogen kwam en tot deszelfs oplossing kan dienen. Men houde hierbij in het oog, dat Beijeren na Oostenrijk en Pruissen de magtigste Staat van het Duitsche Verbond is.

„ Beijeren is nog, gelijk in oude tijden, een bestendige hinderpaal tegen de Nationale eenheid van Duitschland. Het koestert eene stam-ijdelheid, die Duitschlands algemeen belang aan zich wil opofferen. Tegen Oostenrijk en Pruissen is het in den grond even vijandig en naijverig. Doch het zal aan hetzelve niet gelukken, deze beide magten den voorrang af te winnen. Duitschland schrikt voor Beijerens teruggang in het Godsdienstige en voelt geenerlei liefde voor eene Regering, welke eenerzijds vrijheid verkondigt en aan de kunst tempelen oprigt, anderzijds kloosters herstelt, met het Ultramontanismus boelt en eene harde Aristocratie begunstigt. Van Oostenrijk als een ontloopen vasal gescheiden, met Pruissen door zijne eerzucht in naijverigen strijd, heeft Beijeren de ongunstigste plaats van alle Duitsche Staten. Het heeft de beginselen der zuivere Monarchij verloochend, en toch geen' moed genoeg, zich de constitutionele Vrijheid opregt en geheel in de armen te werpen. Het heeft met beiden verbintenissen aangegaan, maar de eene Geliefde heeft het bij de andere verpraat en de ringen en geden medegedeeld, welke ieder van haar in gelijke termen van hetzelve ontvangen had. De liberaliteit der Beijersche Regering heeft een Jakobijnenmuts op en een Kapucijnen- of Jezuïtenkleed aan, en zingt den *Marseillaanschen marsch* en het *omni die dic Mariæ*, het *Welaan kameraden, te paard, te paard!* en het *Kyrie eleeison* in dithyrambischen waanzin door elkander. Het heeft de zucht, om een groote staat te zijn, gelijk sommige meisjes de manziekte, maar de bruidegom laat zich niet vinden."

Aankomst en vertrek van Schepen.

Den 28 Februarij is te Liverpool gearriveerd kapitein *H. H. Scholtens*, voerende het kofschip *de Jufvrouw Henderika.*

WEERKUNDIG OVERZIGT OVER DE MAAND *MAART* 1831,
bij het Genootschap ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen te Groningen, ingezonden uit de O U D E P E K E L A.

BAROMETER.				THERMOMETER.			
Hoogste stand.	Laagste stand.	Verschil.	Gemiddelde hoogte.	Hoogste stand.	Laagste stand.	Verschil.	Gemiddelde hoogte.
29.7, d. 22 sm. en av., d. 23 smorg. en d. 31 sm. en av.	28.6, den 6 's avonds.	1 dm. 1 l.	29 d. 0.53 l.	62°, den 27.	28°, den 23 's morg.	34°.	41° 34.

L U C H T S G E S T E L D H E I D.

Helder	31 malen.	Bovendien eenmaal *donder*, een paar zware slagen, den 14 's avonds bij hevigen wind.	Over het geheel eene zeer windige, maar anders schoone maand, behalve de vier laatste dagen, die zeer schraal waren door den oostelijken en noordelijken wind, gunstig voor eene niet al te spoedige ontluiking.
Bewolkt	22 ———		
Betrokken	12 ———		
Regen	15 ———		
Sneeuw	3 ———		
Mistig	10 ———		

W I N D S G E S T E L D H E I D.

Tusschen Z. en W. (vlak W. daaronder gerekend)	25 malen.	Hevige wind	15 malen.
——— Z. — O. (—— Z. ——— ———)	19 ———	Windig	54 ———
——— N. — O. (—— O. ——— ———)	23 ———	Zachte wind	18 ———
——— N. — W. (—— N. ——— ———)	26 ———	Stil	6 ———

De *Barometer* doorgaans tamelijk hoog, verre den meesten tijd *boven* 29 dm., zeer veranderlijk, echter zonder *plotselinge* rijzing of daling van belang. In de laatste helft der maand was er intusschen somtijds eene meerdere bestendigheid en wel eene regelmatige klimming van den 16 tot den 23, en, nadat dezelve sedert weder was gedaald, op nieuw klimmende van den 27 tot den 31, zelfs vrij hoog.

De *Thermometer* teekende voor de *Maart* doorgaans vrij hoog, behalve de beide eerste dagen en van den 22—25, welke dagen regt guur en buijig waren; slechts 3 malen beneden het vriespunt (32°) genoteerd, namelijk den 22 's avonds, en den 23 en 25 telkens 's morgens; geene *plotselijke* rijzing of daling van veel belang, zijnde de sterkste rijzing van 16° tusschen de morgen- en middag-waarnemingen van den 5, 10 en 11, en slechts eene daling van 13° tusschen den middag en avond op den 4, 12, en 27.

Hoofdwind was er niet, behalve van de nachtevening af tot aan het einde der maand, *oostelijk*, echter meer naar het noorden, dan naar het zuiden hellende, waaruit men een droog en welligt koud voorjaar te gemoet ziet.

---

de plaats, des namiddags *van twee tot vijf uren*, en verder, zoo als in het Plan van Verloting is bepaald.

Groningen M. C. J. VAN DER LOEFF.
den 4 April 1831. E. OFFERHAUS.
F. A. BAART DE LA FAILLE.

GEBOORTE-, HUWELIJKS- EN STERFBERIGTEN.

*** Mijne geliefde Echtgenoote H. HOEKZEMA verloste heden namiddag van eene welgeschapene DOCHTER.

Groningen L. HOEKZEMA.
den 1 April 1831. *Vleeschhouwer.*

NB. Deze dient tot bijzondere kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

*** Heden beviel van eenen welgeschapenen ZOON HERMANA SMIT, Echtgenoote van

Groningen H. J. RUTTERS.
den 2 April 1831.

*** Heden morgen verloste door Gods goedheid van eenen welgeschapenen ZOON A. M. J. PAPING, geliefde Huisvrouw van

Groningen H. WIERINGA,
den 3 April 1831. *Koperslager* in de Nieuwe Ebbinge-straat.

*** Heden middag verloste van eene DOCHTER GEERTRUIDA WANDELS geliefde Huisvrouw van

Groningen C. R. VAN DER MEER.
den 3 April 1831.

*** Getrouwd:

R. HARTMAN, van *Groningen*,
en
Amsterdam
den 30 Maart 1831. G. C. BRUGMA, van *Assen*.

Strekkende dit tot kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

*** Heden avond te 10 uren overleed onze geliefde Broeder PIETER DERKS DIJKSTRA, na een ziekte van drie weken, in den ouderdom van ruim 54 jaren. Hoe groot ons gemis, hoe smartelijk ons verlies mag wezen, wenschen wij evenwel Gode te zwijgen en in den weg van zijn Vaderlijk bestuur te berusten. Dienende dit tot kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

Nieuwolda E. D. DIJKSTRA,
den 31 Maart 1831. mede uit aller naam.

*** De ondergeteekende berigt thans, dat de Lijsten voor Bestellingen op het PSALMBOEK van den Heer W. G. HAUFF, bij de meeste Boekhandelaren, tot aan den 1 Mei, ter teekening vóórliggen.

P. J. BLOEMHOFF.

*** De Heer L. U. RENGERS, te *Groningen*, vaceert dagelijks ten zijnen Kantore ter Overname van RECEPISSEN uit de LEENING van 1830 (OORLOGSLASTEN), om daarvan de VERWISSELING in OBLIGATIËN te bezorgen.

*** Alle degenen, die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn, of onder zich berustende hebben, consignerende aan den Boedel van wijlen Mejufvrouw de Wedw. B. KRAMER, gewoond hebbende in de Herderinge-straat, te *Groningen*, gelieven daarvan opgave, betaling, of teruggave te doen, vóór den 15 Mei eerstkomende, aan L. J. SCHEEPERS, in de Poele-straat, te *Groningen*.

*** HET PLAATSELIJK BESTUUR VAN *ZUIDBROEK*, autorisatie bekomen hebbende tot het oprigten van eene PAARDEN- en BEESTEN-MARKT, brengt zulks bij deze ter kennis van het Publiek, met uitnoodiging aan alle HOUDERS van PAARDEN en BEESTEN, om dezelve met hunnen HANDEL te willen VEREEREN; zullende voor alle mogelijk gemak en gerijf gezorgd worden, terwijl er *geen* STEDEGELD of eenige andere RECOGNITIE zal worden gevorderd; dezelve staat gehouden te worden op *Dingsdag*, den 10 Mei 1831.

Van wege het Bestuur voornd.
E. H. BOER.

*** PUBLIEKE AANBESTEDING.

Op *Zaturdag*, den 9 April 1831, des middags te twaalf uren, in het Gemeentehuis te *Niekerk*, Gemeente *Oldekerk*, zal, van wege de DIRECTIE *tot de Bedijking van het Brilldiep*, onder nadere goedkeuring, worden aanbesteed:

I. Het MAKEN van een PUNT KISTDAM, aan de buitenzijde van het *Brilster Vallaat*, in het Kanaal naar *Strobos*.

II. Het UITDIEPEN van een GEDEELTE van het *Brilldiep*, van het Vallaat tot aan de Behuizing van R. J. OUWINGA, met het VERHOOGEN van den WEG en AANLEGGEN van den KADEDIJK, bijlangs gezegd Diep. De Aanbestedingen zullen geschieden bij inschrijving en opbod.

Op den dag der Besteding zullen de bestekken in het Gemeentehuis voornoemd ter lezing liggen, terwijl het aanwijs, des morgens te negen uren, op de plaats zelve zal plaats hebben.

*** Mr. J. J. DE SITTER, openbaar Notaris te *Groningen*, als zoodanig vervangende den Heer Mr. E. VAN EERDE, gedenkt, op *Vrijdag*, den 15 April 1831, des avonds te 7 uren, ten huize van den Kastelein J. EEKHOFF, Tz., aan de Groote Markt, te *Groningen*, in het 1e Kanton *Groningen*, publiek te verkoopen, ten overstaan van het VREDEGEREGT van het 1e Kanton *Groningen*, publiek te verkoopen:

I. Eene BEHUIZING met een TUINTJE, staande Oostzijde op Schoonholm, te *Groningen*, geteekend letter Z no. 14 V, wordende door den Koopman D. L. OUTS in huur bewoond. En II. Een HOF met eene WOONKAMER, geteekend letter F no. 138V, staande en gelegen in de Rozenstraat, te *Groningen*, doende des jaars aan Geertruids Gasthuis tot grondpacht *f* 4 — 06.

Om op 1e Mei 1831 te aanvaarden.

De Eigendoms-Bewijzen en de Verkoop-Conditiën zullen op de gewone plaatsen ter lezing liggen.

J. J. DE SITTER.

*** Ten overstaan van het VREDEGEREGT van het Kanton *Winsum*, zal, publiek, eerst in perceelen en vervolgens in zijn geheel, worden Geveild ter Verkoop:

Het van ouds heerlijk LANDGOED *DIJXTERHUIS*, gelegen, onder *Pieterburen*, bestaande in eene zeer groote, hecht-sterke HEEREN BEHUIZING, met diverse ruime zoo BENEDEN- als BOVENVERTREKKEN, groote KELDERS en verdere COMMODITEITEN, met de daarbij staande SCHATHUIZEN en verdere GEBOUWEN, zeer groote en vruchtbare TUINEN, aanzienlijke HOVEN, SINGELS en GRACHTEN. Voorts p. m. 40 Bunders allerbest GROEN- en BOUWLAND, om en bij het Huis gelegen. Wijders HEERLIJKHEDEN en GEREGTIGHEDEN, als: GESTOELTEN in de KERKEN, diverse STAANDE en AMBULATOIRE JURISDICTIËN, COLLATIËN, DIJK- en ZIJLREGTEN; alles nagelaten door nu wijlen den Hoog Wel Geboren Heer Jonkheer G. G. ALBERDA, Heer van DIJXTERHUIS, in leven Lid van de Ridderschap en van de Gedeputeerde Staten dezer Provincie.

De Goederen zullen te bezien zijn des *Vrijdags* en *Zaturdags* vóór den dag van Verkoop, des morgens van 10 tot 12 en des namiddags van 2 tot 4 uren.

De Veiling is vastgesteld, bij dispositie van den Heer VREDEREGTER, d. d. 25 Maart 1831, op *Maandag*, den 18 April 1831, ten huize van H. L. STOIT, te *Winsum*, des morgens te 10 uren.

De Conditiën van Verkoop en waarbij de diverse percelen zijn gespecificeerd, zullen met de Blijken van Eigendom ter lezing liggen, 3 dagen vóór den Koopdag, in het lokaal van het Vredegeregt, te *Winsum*, en ten Kantore van den ondergeteekenden Notaris.

Mr. H. H. BRONGERS.

*** *WOENSDAG*, den 6 April 1831,

des namiddags, zal, door de *Firma* BOS en COMP., voor de Behuizing van wijlen den *Poortier* EDENS, voor de Boteringe-poort, worden Verkocht: de nagelaten INBOEDEL, bestaande in een best EIKEN KISTKABINET, KANTOOR, TAFELS, STOELEN, SCHILDERIJEN, PORSELEIN, STEENGOED, IJZERWERK, BEDDEGOED, MANS LIJFSTOEBEHOOREN, alsmede VUURWERKMAKERS GEREEDSCHAPPEN en meer andere GOEDEREN; te bezien des morgens van 10 tot 12 uren.

*** LET WEL.

Op *DONDERDAG*, den 7 April 1831, des voormiddags te elf uren, zal, bij het Huis van den Kastelein DERK BOLT, buiten de Steentil-poort, door de *Firma* BOS en COMPAGNIE, te Koop worden gepresenteerd: eene mooije partij IJPEN POSTEN en DEELEN, in differente lengten en dikten.

*** Overmorgen, *DONDERDAG*,

den 7 April, des namiddags te 2 uren, zullen, voor het BOELHUIS in de Pelster-straat verkocht worden: diverse MOBILIA, als KABINETTEN, KLOKKEN, STOELEN, TAFELS, SPIEGELS, BEDDEGOEDEREN en LINNEN; deftige MANS KLEEDING, bestaande in ROKKEN, VESTEN, BROEKEN, alsmede eenige OMSLAGDOEKEN, DAMES MUTSEN en HAAREN KRULLEN en meer andere GOEDEREN, zoo als bezien kunnen worden *Woensdag*-namiddag van 2 tot 4 uren.

Aanstaanden *DONDERDAG*, den 7 dezer,

des namiddags te 2 en 5 uren, zullen, voor het NIEUWE BOELHUIS, worden Verkocht: allerhande HUISMOBILIA, KABINETTEN, KANTOREN, KLOKKEN, LADE- en andere TAFELS, STOELEN, SPIEGELS, PORSELEIN, KOPER en TIN, BEDDEGOED, eene partij nieuwe VROUWEN ITALIAANSCHE STROOHOEDEN, ZWARTE MANS HOEDEN, alsmede eene partij puik best DROOG SPEK en veel meer andere GOEDEREN; te bezien 's morgens van 10 tot 12 uren.

*** *UIT DE HAND TE KOOP*, op de Plaats *Welgelegen*, te *Oosterhoogebrug*, onder *Noorddijk*, allerlei AFBRAAK eener HEEREN BEHUIZING, als: BLAAUWE DAKPANNEN, gebikte STEEN, ZERK, STEMPELING, ANKERS, een SCHOORSTEENMANTEL met PLATEN, BALKEN, POSTEN, PLANKEN, SPANTWERK, DEUREN en VENSTERRAAMS met KOZIJNS, PANEELBLINDEN, alles van best Greenen Hout, zoo goed als nieuw.

*** Men presenteert *UIT DE HAND TE KOOP* of *TE HUUR*: een HUIS, met een fraai HOF er achter, in eene fatsoenlijke straat dezer Stad, om of *Mei* 1831 te aanvaarden. Nader onderrigt bij den DRUKKER DEZES.

*** Bij toeval *te HUUR* tegen Mei: eene HEEREN BEHUIZING, aan het Groote Kerkhof, naast het Hospitaal; te bevragen bij den BEWONER.

*** *TE HUUR*, tegen aanstaanden Mei: een net doortimmerde BEHUIZING met eenigen open Grond daar achter, staande Zuidzijde van het Damsterdiep. Te bevragen bij H. MUNTING, voor A-poort.

*** *UIT DE HAND TE KOOP*: een Blok best KLEIHOOI van pl. m. 20,000 Nederl. ponden; — nadere informatie bij L. G. ADRIANI, in de Ooster-straat, te *Groningen*.

*** Door JOHANNES SIJPKENS, tusschen de Beide Markten, te *Groningen*, worden Verkocht PREDIKANTS en RONDE HOEDEN, van verschillende kwaliteiten en modellen, en ook HOEDEN Opgeschoond. Voorts is aan hem opgedragen het *Entrepôt* van de zoogenaamde *À LA BARBE BLEUE*, zijnde een nieuw DOORHAALBLAAUWSEL, bijzonder bekend wegens deszelfs strekzaamheid en tot conservatie van het Linnen; de prijs per pakje is 8 Cents, voor Slijters merkelijk minder, bij het Nederlandsche pond.

*** R. R. VAN ERKELENS, woonachtig aan de Hoofdvaart, even buiten *Assen*, verwittigt door deze het geëerd Publiek, dat zijn geheel nieuw Gebouwd HEEREN LOGEMENT, voorzien van diverse LOGEERKAMERS en spatieuse VERTREKKEN, waaronder eene fraaije georneerde Zaal, meer dan tachtig voeten lang en breed naar advenant, alle hebbende een riant uitzigt op Weidelanden, Bosch, Stad en Vaart, met groote STALLING voor zeventig Paarden, thans geheel voltooid, Behangen, Geschilderd en met Nieuwerwetsche Ledekanten en ander Mobilair voorzien, en verder naar den laatsten smaak gegarneerd, in eene zoodanige order is, dat het hierdoor, en door deszelfs buitengewoon aangename ligging aan het uitmuntend groote Stadsbosch, de goedkeuring van een' ieder wegdraagt. — Recommandeert zich tot het houden van groote PARTIJEN, MAALTIJDEN, CONCERTEN, DANSPARTIJEN, COMEDIËN en speciaal aan de REIZIGERS, VERVOERDERS van Koppels Paarden, of aan anderen, die des Zomers, of voor Pleizier, of tot herstel der Gezondheid, eene gezonde Buitenlucht in een aangenaam oord eenigen tijd verlangen of moeten genieten. — Belooft eene prompte en goedkoope bediening en behandeling.

*** De Gebroeders BERNARD en AUGUSTE

berigten het geëerde Publiek, dat zij op nieuw ontvangen hebben een fraai assortement MODEKLEUR LAKEN, in alle kwaliteiten, welke zij naar de minst mogelijke prijzen Verkoopen; recommanderen zich ten vriendelijkste. Uitgepakt bij J. SLEUTELAAR, *Horologiemaker* aan de Vischmarkt.

*** PUIKS PUIKE MESSINA CITROENEN,

à zes Guldens per Kist, in consumtie, liggende te *Amsterdam*, in het ENTREPOT-DOK, in het Pakhuis EDAM, en aldaar te bekomen van des morgens te 8 tot des namiddags te drie uren.

*** *GRONINGEN*. — De Heer NATHANS DENTZ, *Tandmeester van Z. K. H. den Prins van Oranje*, &c., heeft de eer het geëerde Publiek bekend te maken, dat hij door bijzondere vertrouwen alhier ontboden is en bij die gelegenheid 3 dagen alhier vertoeven zal, zijnde *Maandag*, *Dingsdag* en *Woensdag*, den 11, 12 en 13 April 1831, bij de Wedw. BULSING, in *den Doelen*, alwaar men hem over alle gebreken in den mond consuleren kan.

*** De *Stukadoor* HEIN HEERELJLERS heeft de eer het geëerd Publiek te berigten, dat hij wederom is gearriveerd en zich in deszelfs gunst aanbeveelt, is te bevragen bij WILLEM WIENTJE, in de Folkinge-straat, lett. F no. 231 Rood.

STAAT VAN DE MIDDELPRIJZEN DER GRANEN EN ANDERE OBJECTEN, *welke te* Groningen, *gedurende de* laatste helft *der maand Maart* 1831, *zijn verkocht; alles naar* Nederlandsche *Maten en Gewigten.*

Witte Tarw, . pr. m. *f* 11-00	Boter, . . . pr. ℔ *f* 1 - 00	Gerookt Varkensvl. . pr. ℔ *f* 00 - 90
Roode Dito, —— 11-00	Holl. Kaas, —— - 0 - 70	Aardappel, pr. m. - 2 - 75
Rogge, . . . —— - 6-50	StolkscheDito —— - 0 - 50	Moutwijn, pr. vat, - 26 - 00
Vroege Gerst, —— - 5-50	LeidscheDito —— - 0 - 35	Jenever, . . —— - 28 - 00
Late Dito, . —— - 4-50	Wittebrood, —— - 0 - 4½	Hooi, per 100 ℔ - 3 - 00
Boekweit, . . —— - 8-25	Tarwe Dito, —— - 0 - 4½	Stroo, —— - 1 - 40
Haver, . . . —— - 3-50	Rogge Dito, —— - 0 - 11	Steenk., p. 1500 - 27 - 00
Witte Boonen, —— 15-00	Ossenvleesch, —— - 0 - 40	Turf, de 100, . . - 0 - 60
Witte Erwten, —— - 7-50	Koe Dito, . —— - 0 - 40	Raap-Olie, pr. vat, - 46 - 00
Groene Dito, —— - 9-50	Kalfs Dito . . —— - 0 - 40	Lijn Dito, —— 30 - 00
Graauwe Dito, —— - 8-50	SchapenDito, —— - 0 - 30	Raap-Zaad, pr. m. - 11 - 80
Tarwe-Meel, —— 15-00	Lams Dito, —— - 0 - 30	Lijn Dito, —— - 9 - 00
Rogge Dito, —— - 9-00	Versch Vark. Dito, . . —— - 0 - 50	Kaarsen, per ℔, - 0 - 80
Gerste Dito, —— - 6-00		

Burgemeester en Wethouderen: J. F. VAN IDDEKINGE.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: R. LOHMAN.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN, *op de Beurs te* Amsterdam, *den* 2 *April.*

				gebleven
Werkelijke Schuld	2½ pc.	38¼	à 39	38¾
Uitgestelde dito			-	
Kansbiljetten	*f* 15		- 15¼	15⅛
Stellen van Kansbiljetten	*f*		-	
Amortisatie Synd.	4½ pc.	65	- 65¾	65¼
dito dito	3½ —	51	- 51¾	51¼
Oorlogslasten	5 —	73¼	- 74	73¾
Schatkistbiljetten	6 —	91	- 92¼	92
Domein Losrenten	2½ —		-	
Handel-Maatschappij	4½ —		-	
Tiercé Cons. op 21 Ap.	3 —	49¾	- 50¼	50
Certificaten van dito	3 —		-	
Gecons. Annuit op Mei	3 —	76	- 77	76½
Napels, aldaar gedom.	5 —	53½	- 54	53¾
dito te Londen dito	5 —		-	
Perpet. Spanje, Amst.	5 —	39½	- 40	39¾
dito dito, Parijs	5 —		-	
Obl. d. te P. en L. ged.	5 —	9¾	- 10¼	10
Coupons dito			-	
Oblig. Weenerbank	5 pc.		-	
dito dito	4 —		-	
Cert. van orig. Ween. Std. Bco. Obl.	2½ —		-	

				gebleven
Weener Oblig. Metal.	5 pc.	79¼	à 79¾	79½
dito dito te Londen	5 —		-	
dito dito	2½ —		-	
Weener Bank-Actien	*f*		-	
Aandeelen bij Rotschild	*f*		-	
dito dito 2de Neg.	pc.		-	
dito Rusland	5 —	88¾	- 89¼	89
dito A. 1828 en 1829	5 —	88¾	- 89¼	89
Rusl. Ins. op 't Grootb.	6 —	54½	- 55¼	55
dito Cert. dito	6 —	54½	- 55¼	55
dito dito te Hamburg	5 —		-	
dito dito te Londen	5 —		-	
Aandeelen Polen	*f*		-	
Oblig. Lien. te Lond.	3 pc.		-	
Griekenl. te L. 1 Neg.	5 —		-	
dito dito 2 dito	5 —		-	
Columbia . . 1 Neg.	6 —		-	
dito . . 2 dito	6 —		-	
Mexico	5 —		-	
dito	6 —		-	
Brazilie	5 —		-	
Peru	5 —		-	

Te *Groningen*, ter Boekdrukkerij van C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, in de Oude Boteringe-straat. (Met *autorisatie*.)